

Kopējā lauksaimniecības politika, atbalsts un prasības ekoshēmu un vides pasākumu ieviešanai

Valters Zelčs
ZSA politikas eksperts

BreedExpo

Interreg
Central Baltic

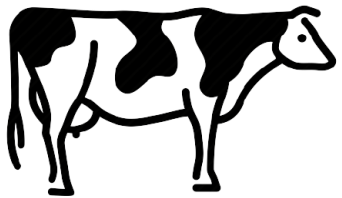
European Union
European Regional
Development Fund

**ZEMNIEKU
SAEIMA**

Kas ir «Zemnieku saeima»?

Aptuveni 800 biedri, kuri pārstāv visas lauksaimniecības nozares

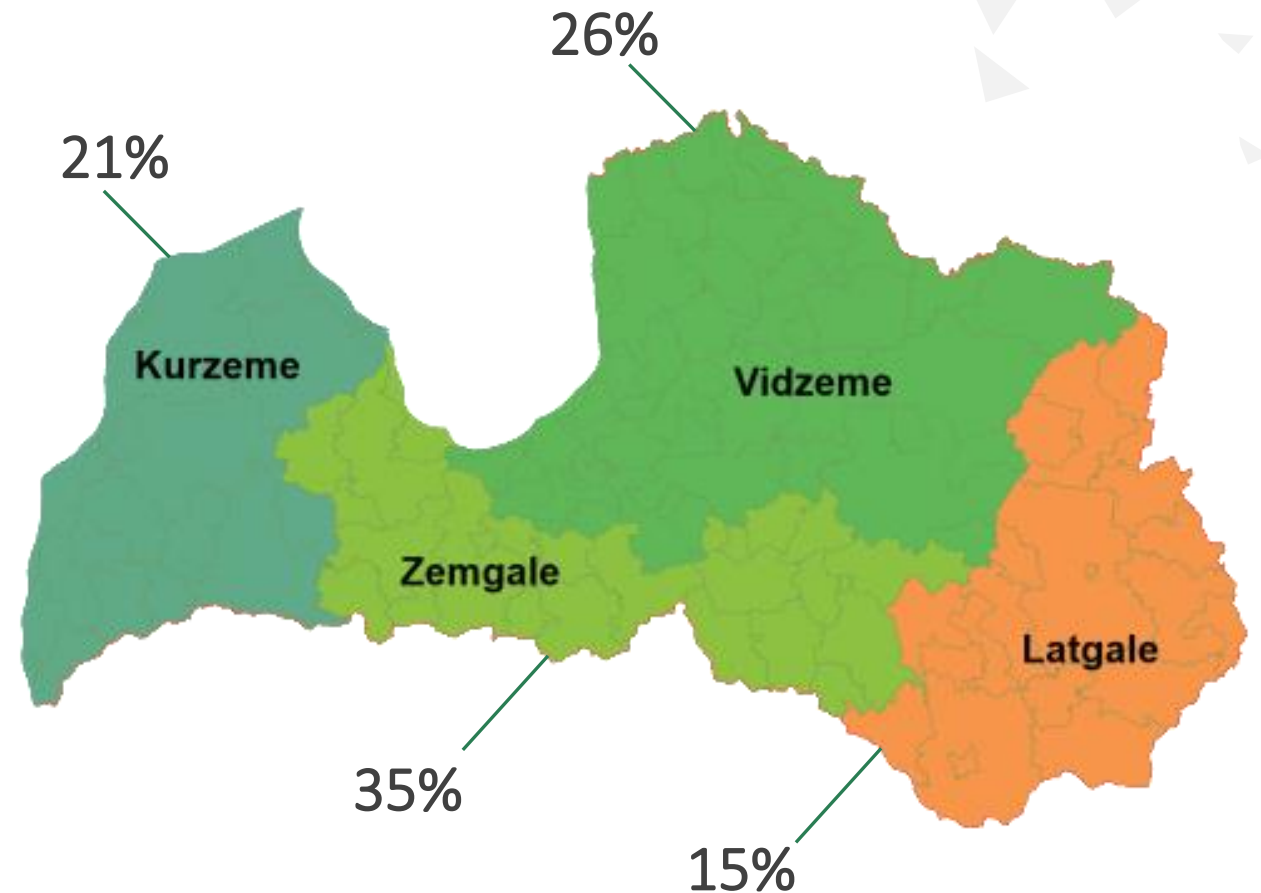
- 33%

- 18%

- 49%

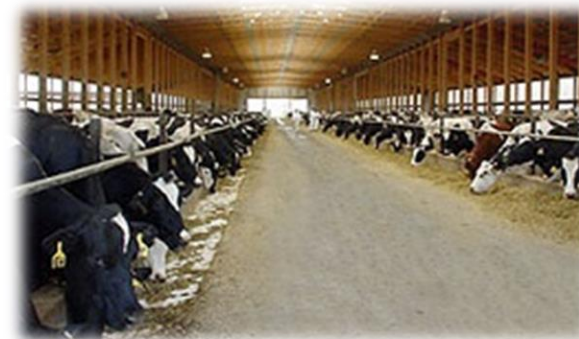
Zemnieku saeima strādā vairākos līmeņos

Šķirnes, mēslojums, AAL,
zaļināšanas ieviešana

Savvaļas dzīvnieku postījumi

Dzīvnieku labturība, cenas, barība

Nodokļi, finanšu pieejamība, zemes tirgus, izglītība, atbalsta politika, transporta izmantošanas atvieglojumi

Politiku izstrādes process – ieteikumi un atzinumi MK noteikumiem un likumiem, ES politikas dokumentiem

Dalība dažādos starptautiskos un vietējos projektos, lai zemnieku vajadzības aiznestu līdz pētniekiem un to izstrādes atpakaļ pie zemniekiem

Dialogs ar sabiedrību – TV, Radio, Sociālie mediji...

Dialogs ar sabiedrību

Lauksaimnieks ir konservatīvs un pragmatisks. Ražo to, ko tirgus pieprasa.

Politikā aizvien mazāk balstās pierādījumos. Dominē emocijas

Patērētājs grib pirkt lēti

Strauji mainīgi "trendi"

Zaļā kustība bieži nav racionāla

ZEMNIEKU
SAEIMA

Politiskā ambīcija - 2030

2030 Ilgtspējīgas pārtikas ražošanas mērķi

AAL

Samazināt ķīmisko pesticīdu vispārējo lietošanu

BARĪBAS VIELU ZUDUMS

Samazināt barības vielu zudumus par 50%, saglabājot augsnes auglību, kā rezultātā samazināt mēslošanas līdzekļu daudzumu par 20%

ANTIBIOTIKAS

Samazināt antibiotiku lietošanu lauksaimniecībā un akvakultūrā

BIOLOĢISKĀS PLATĪBAS

Palielināt bioloģiskās lauksaimniecības platību īpatsvaru ES

#EUFarm2Fork

#EUGreenDeal

European Commission

ĶEMNIEKU
SAEIMA

Politiskā ambīcija klimata jomā

Samazināt SEG emisijas

-30%
līdz 2030

-50%
līdz 2050

SEG emisiju samazinājums lauksaimniecībā LV 2030 -30%

Latvijā lauksaimniecība rada 20% no SEG emisijas

- 50% no organiskajām augsnēm
- 20 % dzīvniekiem
- 30% mēslojuma

Nākotnes saimniekošana

Izmaiņas tehnoloģijās

- Precīzā lauksaimniecība
- Minimālā apstrāde
- Augsnes analīzes
- Mēslojuma inhibitori
- Dažādu organisko mēslošanas līdzekļu lietošana (notekūdeņu dūņas, komposti, jūras aļģes).

Izmaiņas kultūraugu struktūrā

- Lielu ieguldījumu kultūraugu platību samazinājums (kvieši, rapsis, kukurūza)
- Tauriņziežu platību palielinājums
- Neproduktīvo platību pieaugums (5+x%)

Kāds atbalsts ir sagaidāms 2022. gadā

Tiešmakājumi

Brīvprātīgi saistītais atbalsts

Agrovides maksājumi

Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem

Investīciju atbalsts

Valsts atbalsts: Kredītprocentu dzēšana

Laukstrādnieku nodoklis

PVN 5%

Tiešmaksājumi un brīvprātīgi saistītais atbalsts 2022. gadā

	LIKMES, EUR/ha	
	2021	2022
Vienotais platību maksājums (VPM)	92	94
Zaļināšanas maksājums	54	55
Maksājums gados jauniem lauksaimniekiem	59	59
Mazo lauksaimnieku atbalsts	500 EUR/saimniecībai	

Brīvprātīgi saistītais atbalsts par augļiem papildināts ar atbalstu sausseržiem, irbenēm, plūškokiem, melonēm un arbūziem

Atbalsts 2022. gadā

Agrovides maksājumi

Vides saudzējošu metožu pielietošana dārzkopībā

- Turpina esošās saistības, ja tās nav pabeigtas
- Var paplašināt esošās saistības līdz 20%
- Var uzņemt jaunas saistības

Atbalsts jauniešiem lauksaimniekiem – atbalsts 40 000 EUR

Prioritātes:

augļkopība

dārzenkopība

lopkopība

Teritorijas attīstības indekss

Atbalsta pretendents

SI/apgrozījums: 15 000 – 70 000 EUR
Lauksaimnieciskā izglītība: 320 stundas

Atbalstāmās aktivitātes

- ✓ Dzīvu dzīvnieku iegāde
- ✓ Stādu iegāde
- ✓ Jaunas, lietotas tehnika iegāde u.c.

Investīciju atbalsts pārstrādei

- Atbalsts - **Būvniecība, tehnikas/aprīkojuma iegāde**
- Maksimālais **attiecināmo izmaksu apmērs 2021-2027 gada periodā – 3 milj. EUR;**
- **Mājražotājiem, kas kļūst atzīti – 300 000 EUR.**

- **Papildus nosacījumi:**

Vietējā izejviela:

- 30 % (augļi, dārzeņi un kartupeļi) augļu un dārzeņu pārstrādes sektorā

Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās pārejas periodā

Uzsācēji nevar
pieteikties

Būvniecība, tehnikas/aprīkojuma iegāde

Max publiskais attiecināmo izmaksu apmērs 1 000 000 EUR, būvniecībā var palielināt līdz 2 000 000 EUR, par summu, kas nomaksāta darba spēka nodokļos un darba algu apjomā vidēji pēdējos 2 gados

Apgrozījums 4 000 līdz 70 000 EUR
(saimniec.skaitis ~22 500)
(30 milj. EUR + ERI 5 milj. EUR)

Apgrozījums 70 001 – 350 000 EUR
(saimniec.skaitis ~1 190)
(37 milj. EUR + ERI 9,3 milj. EUR)

Atzītās kooperatīvās sabiedrības
(14 milj. EUR)

Apgrozījums virs 350 001 EUR
(saimniec.skaitis ~740)
(38 milj. EUR + ERI 13,5 milj. EUR)

Ieguldījumi cūkkopības un putnkopības
nozārēs labturības, biodrošības un citiem
mērķiem
(20 milj. EUR)

Tiek saglabāts reģionalizācijas princips pēc VPM

Noteikt obligāti īstenojamo
vides/klimata pasākumu kopumu
no kopējā pieejām finansējuma:
Mazajā grupā – 10 %
Vidējā grupā – 30%
Lielajā grupā – 50%

Veicināt Sadarbības projektu ieviešanu
aptverot dažādus sadarbības veidus tai skaitā
arī starp primārajiem ražotājiem tehnikas
iegādei

ZEMNIEKU
SAEIMA

Finanšu instruments maziem/vidējiem lauksaimniekiem - 20 milj. EUR

Atbalsts ir sniegts aizdevuma veidā
līdz - **100 000 EUR**
apgrozāmo līdzekļu iegādei – 35 000 EUR
apbūvētas un neapbūvētas zemes iegādei – 35 000 EUR

Aizdevumu procentu gada likme: 4 - 6,5%

Turpina ALTUM
programmu «Mazie
aizdevumi lauku teritorijās»
maziem/vidējiem
lauksaimniekiem lauku
teritorijās

Atbalsta pretendents

Lauksaimniecības un lauku saimnieciskās
darbības veicēji– juridiskas vai fiziskas
personas - **ar apgrozījumu līdz 100 000 EUR**

Atbalsta saņemšanas nosacījumi

Aizdevumus līdz 25 000 EUR ALTUM
piešķir ar aizņēmēja galvojumu, bez
papildus nodrošinājuma
Atmaksas termiņš - līdz 10 gadiem,
būvniecības gadījumā līdz 15 gadiem

Atbalstāmās aktivitātes

- ✓ Dzīvu dzīvnieku iegāde
- ✓ Stādu iegāde
- ✓ Pamatlīdzekļu (arī lietotu) iegāde, būves - pārbūve,
uzstādīšana, celtniecības izmaksas, kā arī ēkas
atjaunošanas izmaksas
- ✓ Apbūvētas un neapbūvētas zemes iegāde
- ✓ Apgrozāmie līdzekļi

**ZEMNIEKU
SAEIMA**

Kredītprocentu daļēja dzēšana

Atbalsta apmērs nepārsniedz
aizdevuma gada procentu likmi
4% apmērā,
max atbalsta summa 60 000 eiro

12 miljoni
eiro*

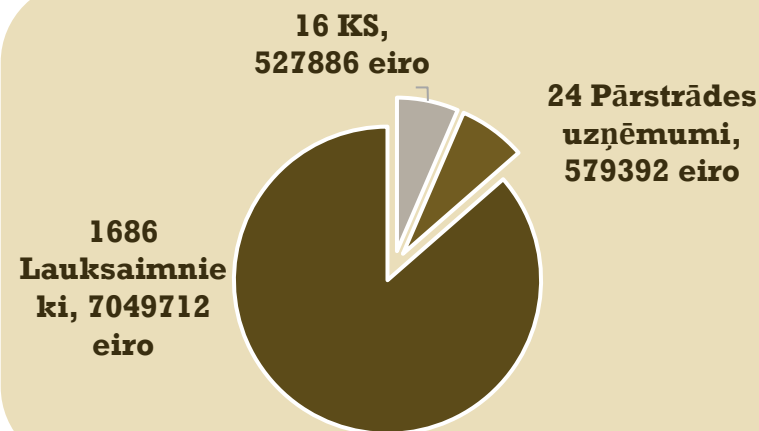
**Atbalsts sedz faktiski samaksātās
procentu summas par:**

1. Ilgtermiņa investīcijām:

- a) jaunu būvju būvniecībai vai esošo būvju atjaunošanai
 - b) jaunas traktortehnikas iegādei (neizmantojot ELFLA līdzekļus)
 - c) Kravas transporta iegādei (kooperatīviem)
 - d) lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādei (*de minimis*)
 - e) lauksaimniecības dzīvnieku iegādei (daļēji *de minimis*)
- a) ilggadīgo stādījumu ierīkošana

2. Apgrozāmajiem līdzekļiem (*de minimis*)

2020.gadā atbalstu
saņēma:

* 2021.gadā finansējums plānots no valsts budžeta programmas «Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem»

ZEMNIEKU
SAEIMA

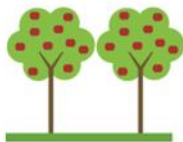
Laukstrādnieku 15% nodoklis sezonas darbos

Augļkoku, ogulāju un dārzeņu sēja vai stādīšana

Sējumu un stādījumu kopšana

Ražas novākšana

Augļu, ogu un dārzeņu šķirošana

	Sezonas laukstrādnieku ienākuma nodoklis	Vispārējais darbspēku nodokļu režīms
Nodoklis	15% (IIN un VSAOI)	No 20% IIN 34,09% VSAOI
Līguma forma	Mutiska	Darba līgums
Ziņojums VID par darbinieku pieņemšanu darbā	Nav jāsniedz	Ir jāsniedz
Ziņojums VID par darbiniekiem, to atlīdzību, un aprēķinātajiem nodokļiem	Izveido LAD IT sistēma	Darba devējam jāpilda

Infografikas avots: Latvijas vēstnesis

PVN samazinātā 5% likme

Valdība ir atbalstījusi priekšlikumu par PVN samazinātās 5% likmes saglabāšanu augļiem, ogām un dārzeņiem līdz 2023.gada 31.decembrim

Paldies!

ZEMNIEKU
SAEIMA

Valters Zelčs

Valters.zelcs@zemniekusaeima.lv

zemniekusaeima.lv